

Становище

относно кандидатурата на д-р Васил Атанасов Колев

в конкурса заемане на академична длъжност доцент

по научна специалност „Управление на проекти“, област на висшето образование 8.1. Теория на изкуствата към Катедра Изящни изкуства, АМТТИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив

Тема на хабилитационния труд: „Пловдив – арторганизации и управленският им опит“

Данни за кандидата и за конкурса

Д-р Васил Атанасов Колев участва в конкурса за заемане на академична длъжност доцент в научна специалност „Управление на проекти“, професионално направление 8.1. Теория на изкуствата, към Катедра Изящни изкуства. Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 40/ 17 май 2019, с. 107-108. За целта той е представил монографичен хабилитационен труд, шест отделни статии, тематично свързани с него. Към документите е приложена и монография на базата на докторската му дисертация.

Налични са също справки за цитирания, за преподавателската заетост на кандидата, за разработените от него курсове, за участието му в престижни международни форуми, както и организирането на подобни прояви.

Представянето на кандидата включва и свидетелства за спечелени проекти по различни програми, в това число към Фонд Научни изследвания.

Д-р Васил Колев е завършил магистърска степен Артмениджмънт в АМТТИ „Проф. Асен Диамандиев“ през 2010 г. От 2014 г. е преподавател в Академията по дисциплините „Управление на проекти“, „Разработване и управление на проекти“ и „Културен туризъм“. През 2018 г. защитава

докторска дисертация на тема „Методология в управлението на проекти и особеностите ѝ в арторганизациите“ в АМТИИ-Пловдив. Ръководител е на проекта „Пролетни научни четения“ в АМТИИ-Пловдив от 2015 г. Автор е на множество статии по проблемите на артмениджмънта в специализирания научен печат у нас и в чужбина.

Описание на хабилитационния труд

Монографията „Пловдив – арторганизации и управленският им опит“ съдържа увод, три глави и заключение. Като приложение е публикувана анкетна карта, въз основа на която е направено емпирично изследване на конкретни организации от обхвата на творческите индустрии, чиито резултати са обобщени в трета глава. Библиографията обхваща 62 източника (без интернет-позоваванията), като 20 от тях са на български език, а 42 – на английски. Авторството на монографията е поделено по равно между Весела Казашка, Васил Колев и Маргарита Русева, като на всеки автор има приблизително по 120 страници дялово участие. Като обем това е достатъчна предпоставка за успешно хабилитиране. За подялбата е представен изряден разделителен протокол.

Уводът запознава с необходимостта от подобно изследване: първо, тъй като творческите индустрии у нас все още често се ръководят от самите артисти, които възнамеряват сами да поемат управлението на продукцията си, артистите е необходимо да придобият определена икономическа и мениджърска компетентност; второ, тъй като творчеството е специфична територия на производство, необходимо е стандартните мениджърски познания да се надградят със знания за спецификата на тази особена територия.

В първа глава се съдържат два отделни прегледа, необходими като въвеждане към проблематиката: единият представя историческото наследство на град Пловдив, а в другия се разглежда развитието на

мениджмънта в областта на изкуствата от древността до наши дни. Прегледът на културното развитие на Пловдив през вековете не представлява реверанс към града, нито очертаване на плавна встъпителна импресия като фон на специализирания икономически дискурс. Във всеки един момент авторите поставят акценти върху някои от емблематичните успешно проведени проекти в града, свързани с историята (например Малката и Епископската базилика) или с определени места от градския пейзаж (Капана), като отнасят непосредствено конкретната урбанистична даденост към възможностите на проектното мислене.

Вторият преглед в тази първа глава е в известен смисъл изненадващ. Свикнали сме да мислим мениджмънта като продукт на по-нови времена и със сигурност най-рано като функция от процесите на индустриализация паралелно с началното развиване на социалните науки от последната четвърт на XIX век. Авторите предлагат концепция, с която допускат, че ако не мениджмънтът като цяло, то поне артмениджмънтът е присъствал отчетливо още от времето на античността. Това, колкото и спорно да е, струва ми се, има своите тематични основания, доколкото още в античността може да се мисли за природата на символния капитал. Тоест меценатът знае, че ще понесе финансови загуби, но поръчва и подпомага изкуство заради престижа, който то му носи. – Тази перспектива обаче остава непояснена и по такъв начин читателят остава с впечатление, че подтезата на работата тук гласи: изкуството е вечно – мениджмънтът и той е вечен. В този план трудно можем да се съгласим например с това, че Николо Макиавели е допринесъл за развитието на мениджмънта.

Като трети компонент в първата част се включва набелязването на държавните политики за подпомагане на изкуството в периода 2007-2018. Този раздел действително би могъл да бъде практически полезен за заинтересованите организации. Извършена е обширна работа по

систематизиране, сравняване и обобщаване. Сам по себе си този раздел може да служи като добре структуриран справочник. В интерес на цялостната композиция на монографията би било добре този параграф да бъде по-ясно свързан с предишните раздели (двата исторически прегледа).

Втора глава – „Финансово управление и контрол“ – навлиза трайно на териториите на специализирания дискурс в областта на мениджмънта. Стремешът и тук е да се тръгне от началата – от основополагащите дефиниции и постройки на мениджмънта. Подобен избор е защитим от две гледни точки: първо, монографията се обръща към творци и артисти, които не само не се чувстват комфортно в специализираното мениджърско говорене, но и в резултат на своя дискомфорт са склонни да се лишат от възможностите по управление на проекти; второ, плавното универсално навлизане в принципите на управление има за цел да покаже, че артмениджмънтът не е някакво принципно различно пространство за управленски принципи и практика, а е просто специализиран случай със своите специфични изисквания.

Основните теми във втора глава са разясняването на обширната система контролиране чрез одити (с примерния акцент върху страните от ЕС), на които бенефициентът подлежи, и проблематиката в областта на управление на риска. Тук се усеща и една скрита дидактика на изложението – имплицитен апел към отговорността на кандидатстващите по проекти и изобщо към мениджърите. Внушава се, че ценностите и идеята са водещите, а средствата – независимо от своя източник, остават само и единствено средства за осъществяването на идеите. Във връзка със своята характерна насоченост монографията поддържа баланс между специализирания език и непринуденото заговаряне (например като обяснява, че „одиторът не е враг“, „но не е и приятел“).

Трета глава насочва към конкретното емпирично изследване на организациите в Пловдив, спадащи към т. нар. „творчески индустрии“, и систематизира резултатите от изследването. За тази цел отговорите от проведената анкета са обобщени в таблици и схеми. Тук се съдържа практическата перспектива на монографията. Въз основа на резултатите от изследването е съставен профилът на т.нар. творчески индустрии в града: тяхната браншова специфика, характеристиките на персоналните и управленските им структури, ориентацията на потока на средства, с които разполагат, техният стокооборот и т.н.

Научни приноси

- Съществен принос на монографията е насочването на основите на фирменото управление към непосредствения опит на арторганизациите и техните специфични потребности и изисквания.
- Друг принос е разработването на принципите в управленската практика в непосредствена връзка спрямо управляването на проекти. Тази настройка извежда както теоретически принос към един особен случай в мениджмънта, така и конкретни практически ползи за представителите на творческите индустрии.
- От основанията на горните два приноса произтича характерната специфика на настоящия труд: той – от една страна – играе роля на увод в стопанското управление, а – от друга – служи като специализиран наръчник за артмениджърите. Подобна стратегия на представянето на разработката е сама по себе си приносна и носи разностранна полза.
- Наличието на изобилна документация относно държавната политика на подпомагане на творческите индустрии, както и във връзка с възможностите за финансиране на проекти от средства на ЕС. Тази информация е прегледно представена в таблици, разяснения и коментари.

– Монографията обръща средишно внимание на Пловдив като място на творческите индустрии – нещо, което до този момент със сигурност не е правено. При това във фокуса на представянето попада моментът на актуално състояние на града и арторганизациите в него. Същевременно потенциалът на Пловдив като място на творческите индустрии е проследен и в диахронен срез.

– За първи път е създаден цялостен структурен профил на арторганизациите в Пловдив, като за тази цел е разработена предварително цялостна методика и свързана с нея анкетна стратегия.

Заклучение

Въз основа на несъмнения приносен характер на монографията „Пловдив – арторганизации и управленският им опит“, предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Васил Атанасов Колев академичната длъжност доцент и убедено гласувам „за“.

Проф. д-р Галина Лардева (АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив)

27 август 2019 г.